

KONKURS HISTORYCZNY
dla uczniów gimnazjów – etap szkolny
rok szkolny 2013/2014

Drogi Olimpijczyku!

Uczestniczysz w etapie szkolnym Konkursu Historycznego.

Do rozwiązania masz test składający się z 17 zadań. Możesz uzyskać maksymalnie 100 punktów. Wszystkie odpowiedzi zapisuj odpowiednio w KARCIE ODPOWIEDZI.

Życzymy Ci powodzenia!

ZADANIE I (0 – 5 p.) Do podanych poniżej osiągnięć Starożytnego Wschodu dopisz przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI cywilizacje, w których powstały.

1. papier,
2. koło,
3. pismo alfabetyczne,
4. porcelana,
5. gra w szachy.

ZADANIE II (0 – 10 p.) Poniżej wypisano informacje o 10 postaciach historycznych. Przeczytaj je uważnie, następnie przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz imię i przydomek (nazwisko) osoby, o której mowa.

1. Twórca najstarszego na świecie kodeksu – zbioru praw spisane w XVIII w. p.n.e.
2. Faraon, za którego panowania zbudowano świątynię Abu Simbel.
3. Ostatni król rzymski, według legendy wypędzony przez Rzymian.
4. Pierwszy król średniowiecznej Europy koronowany przez papieża w 751 roku.
5. Twórca pierwszego państwa słowiańskiego istniejącego w VII wieku.
6. Prorok, twórca religii muzułmańskiej (islam).
7. Papież, którego wystąpienie na soborze w Clermont zapoczątkowało wyprawy krzyżowe.
8. Władca Rosji, który jako pierwszy przyjął tytuł cara.
9. Pierwszy król Królestwa Pruskiego.
10. Pierwszy prezydent Stanów Zjednoczonych.

ZADANIE III (0 – 5 p.) Poniżej wypisano 5 wojen stoczonych na przestrzeni dziejów. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio wiek, w którym miała miejsce. Określ również, w której połowie wieku miała miejsce (I, II).

1. wojny perskie,
2. II wojna punicka,
3. wojna trzynastoletnia,
4. wojna trzydziestoletnia.
5. wielka wojna północna.

ZADANIE IV (0 – 10 p.) Poniżej znajduje się 10 pytań, do których przygotowano po 4 odpowiedzi. Tylko jedna jest prawdziwa. Do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio literę oznaczającą prawidłową odpowiedź.

1. Monarchią despotyczną w czasach starożytnych było państwo:
  - A. Egipt,
  - B. Grecja,
  - C. Rzym,
  - D. Indie.
2. Pierwszą formą ustroju starożytnego Rzymu było:
  - A. cesarstwo,
  - B. republika,
  - C. królestwo,
  - D. demokracja.
3. Urzędnikiem republiki rzymskiej powoływanym w sytuacjach krytycznych dla państwa był:
  - A. konsul,
  - B. dyktator,
  - C. pretor,
  - D. edyl.
4. Monarchia Karola Wielkiego była monarchią:
  - A. patrymonialną,
  - B. parlamentarną,
  - C. absolutną,
  - D. konstytucyjną.
5. Parlament angielski ukształtował się w wieku:
  - A. XII,
  - B. XIV,
  - C. XIII,
  - D. XV.
6. Autorem powiedzenia „Państwo to ja” podkreślającego władzę absolutną był król Francji:
  - A. Ludwik XIII,
  - B. Ludwik XIV,
  - C. Ludwik XV,
  - D. Ludwik XVI.
7. Pierwszym państwem, w którym ukształtowała się monarchia parlamentarna w XVII wieku była:
  - A. Francja,
  - B. Anglia,
  - C. Rosja,
  - D. Polska.
8. Absolutyzm oświecony ukształtował się pod wpływem haseł epoki:
  - A. Baroku,
  - B. Renesansu,
  - C. Średniowiecza,
  - D. Oświecenia.
9. Zasadę trójdziałności władzy zastosowano po raz pierwszy w konstytucji:
  - A. USA,
  - B. Polski,
  - C. Francji,
  - D. Austrii.
10. W wyniku rewolucji francuskiej prawo do udziału w rządzeniu państwem uzyskali:
  - A. duchowni,
  - B. szlachta,
  - C. burżuazja,
  - D. chłopci.

ZADANIE V (0 – 5 p.) Do podanych poniżej nazwisk filozofów dopisz w KARCIE ODPOWIEDZI po jednym tytule dzieła wybranym z ramki.

- PLATON,
- CYCERON,
- TOMASZ MORUS,
- KAROL MONTESKIUSZ,
- JAN JAKUB ROSSEAU.

* *"Książę"* * „*Utopia*” * „*O duchu praw*” * „*Uczta*” *
 * „*Umowa społeczna*” * „*O państwie*” *

ZADANIE VI (0 – 5 p.) Poniżej umieszczono pięć zdań dotyczących reformacji w Europie. Oceń, które z nich jest prawdziwe, a które fałszywe. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz słowo „prawda” lub „fałsz”.

1. Reformację w XVI wieku zapoczątkowało wywieszenie przez Marcina Lutra 95 tez na drzwiach kościoła w Wittenberdze.
2. Naukę o predestynacji głosił Jan Kalwin.
3. Akt supremacji wydany przez Henryka VIII uznawał papieża za głowę kościoła anglikańskiego.
4. Pokój w Augsburgu kończący wojny religijne w Niemczech wprowadził zasadę „czyj kraj, tego religia”.
5. Zakon jezuitów został założony w czasie obrad soboru trydenckiego.

ZADANIE VII (0 – 5 p.) Poniżej wypisano cechy charakterystyczne różnych stylów architektonicznych. Połącz je z nazwami i w KARCIE ODPOWIEDZI dopisz w tabeli litery do cyfr.

1. ROMAŃSKI	A. Budowle monumentalne, bogate zdobnictwo i ornamentyka, wielkie pałace otaczane ogrodami o regularnym planie, wnętrza zdobione sztukateriami, malowidłami, rzeźbami i płaskorzeźbami.
2. GOTYCKI	B. Budowle wzorowane na architekturze antycznej, stosowanie kopuły, koliste łuki i kolumn, wnętrza zdobione freskami i drewnianymi kasetonami.
3. RENESANSOWY	C. Głównie budowle sakralne z kamienia, charakterystyczne grube mury, niewielkie okna, półpełne łuki, sklepienia kolebkowe i krzyżowe.
4. BAROKOWY	D. Głównie budynki mieszkalne z charakterystyczną falistą, płynną linią, zdobione elementami roślinnymi, wnętrza wyposażone w meble o opływowych, giętych kształtach.
5. KLASYCYSTYCZNY	E. Budowle wznoszone z cegły, charakterystyczne sklepienia krzyżowo – żebrowe, liczne przypory, wysokie okna zakończone ostrym łukiem ozdabiane witrażami, zdobnictwo podkreślające strzelistość budowli.
	F. Budowle nawiązujące do tradycji starożytnej Grecji i Rzymu, przez stosowanie kolumn, głównie pałace otaczane parkami i gmachy publiczne, budowane na planie kwadratu lub prostokąta.

ZADANIE VIII (0 – 5 p.) Przeczytaj poniższe informacje na temat odkryć geograficznych. Przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz imiona i nazwiska podróżników, o których mowa.

1. Odkrył Przylądek Dobrej Nadziei.
2. Odkrył drogę morską z Europy do Indii.
3. Jako pierwszy opłynął kulę ziemską.
4. Dokonał podboju państwa Inków.
5. Odbił drugą podróż dookoła świata.

ZADANIE IX (0 – 10 p.) Ułóż chronologicznie (od najwcześniejszego do najpóźniejszego) wydarzenia w poszczególnych punktach. Następnie w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz przy odpowiednich cyfrach drugie w kolejności wydarzenie z ciągu.

1. * obrona Głogowa * bitwa pod Cedynią * bitwa pod Legnicą*
2. * unia w Lublinie * unia w Krewie * unia w Horodle *
3. * pokój kaliski * pokój krakowski * I pokój toruński *
4. * przywilej koszycki * przywilej radomski * przywilej piotrkowski (II) *
5. * bitwa pod Płowcami * bitwa pod Grunwaldem * bitwa pod Świecinem *
6. * powstanie Akademii w Rakowie * powstanie Collegium Nobilium * powstanie Akademii Krakowskiej *
7. * bitwa pod Kircholmem * bitwa pod Warką * bitwa pod Oliwą *
8. * bitwa pod Wiedniem * bitwa pod Cecorą * bitwa pod Chocimiem (I)*
9. * konfederacja barska * konfederacja warszawska * konfederacja targowicka *
10. * bitwa pod Szczekocinami * bitwa pod Maciejowicami * bitwa pod Racławicami *

ZADANIE X (0 – 5 p.) Przeczytaj uważnie poniższe informacje, następnie przy odpowiednich cyfrach w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz nazwę dokumentu, o którym mowa.

1. Dokument z X wieku zawierający informacje na temat granic i obszaru Polski.
2. Dokument z XII wieku, na mocy którego podzielono Polskę na dzielnice.
3. Dokument z XVI wieku określający zasady ustrojowe państwa polskiego, który podpisywali królowie elekcyjni.
4. Dokument z XVI wieku, na mocy którego powstała Rzeczpospolita Obojga Narodów.
5. Dokument z XVII wieku, w którym Polska zrezygnowała z władzy zwierzchniej nad Prusami Książęcymi.

ZADANIE XI (0 – 6 p.) Do tabeli znajdującej się w KARCIE ODPOWIEDZI wpisz odpowiednio imię i przydomek króla Polski.

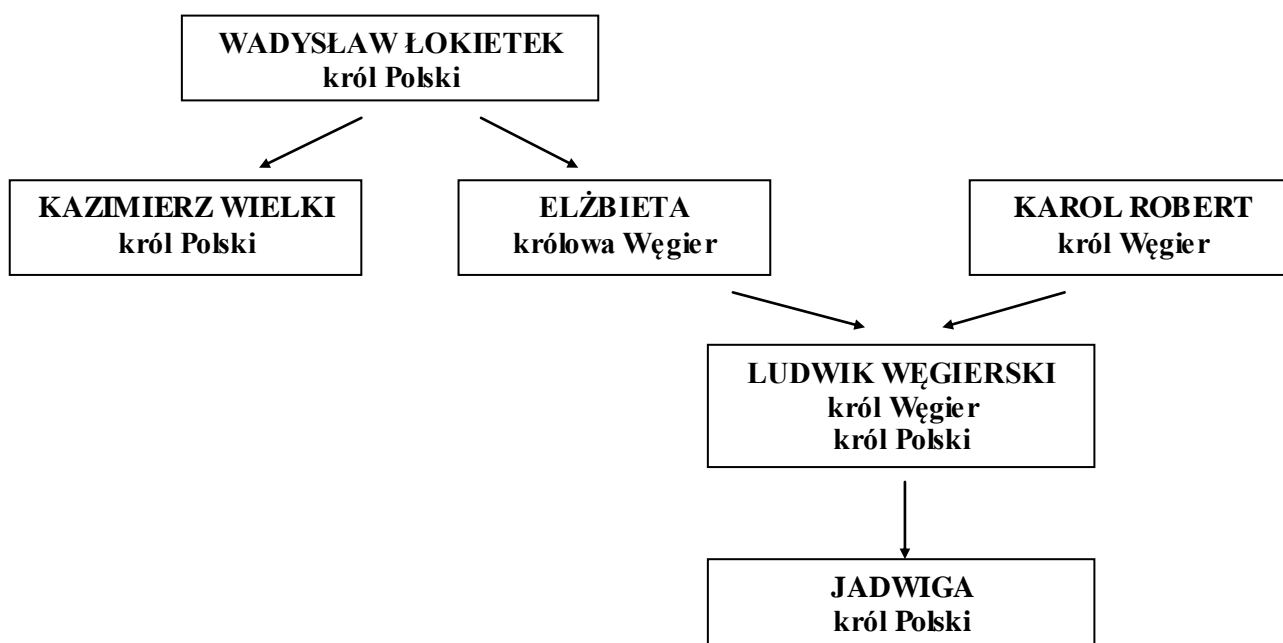
ZADANIE XII (0 – 6 p.) Spośród wydarzeń umieszczonych w tabeli wybierz te, które bezpośrednio poprzedziły rozbiory Polski i te, które po nich bezpośrednio nastąpiły. Wpisz je do tabeli w KARCIE ODPOWIEDZI. *Uwaga! Wydarzeń jest więcej, część jest błędna!*

* konfederacja targowicka * utworzenie Rady Nieustającej * sejm grodzieński * śmierć Augusta III * * konfederacja barska * abdykacja Stanisława Augusta Poniatowskiego * powstanie kościuszkowskie * * utworzenie Szkoły Rycerskiej w Warszawie * uchwalenie Konstytucji 3 Maja *

ZADANIE XIII (0 – 7 p.) Rozwiąż krzyżówkę znajdującą się w KARCIE ODPOWIEDZI.

1. Wincenty, (1150 – 1223), kronikarz, biskup krakowski, autor „Kroniki polskiej” (od czasów najdawniejszych do 1202 roku).
2. Piotr, (1536 – 1612), teolog, biskup, jezuita, autor traktatu politycznego „Kazania sejmowe”.
3. Jan, (1415 – 1480), historyk, kanonik krakowski, arcybiskup lwowski, autor dzieła „Roczniki, czyli kroniki sławnego Królestwa Polskiego”.
4. (XI/XII w.), zakonnik nieznan z imienia i narodowości, autor najstarszej kroniki polskiej.
5. Adam, (1733 – 1796), poeta, historyk, jezuita, autor „Historii narodu polskiego”.
6. Jan Chryzostom, (1636 – 1701), pamiętnikarz, szlachcic mazowiecki, autor „Pamiętnika z lat 1656 – 88”.
7. (ok. 1320 – 1387), pochodził z Czarnkowa, kronikarz, podkanclerzy koronny, autor kroniki Polski obejmującej czasy mu współczesne.

ZADANIE XIV (0 – 5 p.) Przeanalizuj poniższą tablicę genealogiczną przedstawiającego związki Piastów z Andegawenami. Następnie uzupełnij zdania umieszczone w KARCIE ODPOWIEDZI.

ZADANIE XV (0 – 4 p.) Połącz odpowiednio urzędników królewskich z informacjami o ich obowiązkach, w KARCIE ODPOWIEDZI dopisz w tabeli litery do cyfr.

1. KANCLERZ	A. Zarządzał skarbem publicznym i królewskim.
2. PODSKARBI	B. Stał na czele wojsk, miał największą władzę administracyjną i sędowniczą nad wojskiem.
3. HETMAN	C. Prowadził politykę zagraniczną i kierował kancelarią monarszą, czuwał nad zgodnością decyzji władcy z obowiązującym prawem.
4. MARSZAŁEK	D. Sprawował władzę na terenie ziemi, później województwa, zasiadał w radzie królewskiej.
	E. Zarządzał dworem monarszym i sprawował sądownictwo karne w miejscu pobytu króla.

ZADANIE XVI (0 – 4 p.) W KARCIE ODPOWIEDZI napisz, od którego wieku stolicą Polski były:

- Kraków,
- Warszawa.

Odpowiedz również na pytania:

1. Kto przeniósł stolicę Polski z Gniezna do Krakowa?
2. Kto przeniósł stolicę Polski z Krakowa do Warszawy?

ZADANIE XVII (0 – 3 p.) Rozpoznaj postacie namalowane przez Jana Matejkę i wpisz ich je przy odpowiednich literach w KARCIE ODPOWIEDZI.

A

B

C

To już było ostatnie zadanie. Jeśli udzieliłeś prawidłowych odpowiedzi na wszystkie z nich uzyskasz 100 punktów. Gratuluję!

KONKURS HISTORYCZNY
dla uczniów gimnazjów – etap szkolny – rok szkolny 2013/2014

KARTA ODPOWIEDZI UCZNIĄ

KOD UCZNIĄ .....

UZYSKANE PUNKTY .....

ZADANIE I (0 – 5 p.)

6. papier - .....
7. koło - .....
8. pismo alfabetyczne - .....
9. porcelana - .....
10. gra w szachy - .....

ZADANIE II (0 – 10 p.)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

ZADANIE III (0 – 5 p.)

WOJNA	WIEK	POŁOWA
wojny perskie		
II wojna punicka		
wojna trzynastoletnia		
wojna trzydziestoletnia		
wielka wojna północna		

ZADANIE IV (0 – 10 p.)

PYTANIE	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
ODPOWIEDŹ										

ZADANIE V (0 – 5 p.)

FILOZOF	TYTUŁ DZIEŁA
PLATON	
CYCERON	
TOMASZ MORUS	
KAROL MONTESKIUSZ	
JAN JAKUB ROSSEAU	

ZADANIE VI (0 – 5 p.)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ZADANIE VII (0 – 5 p.)

STYL	1	2	3	4	5
LITERA					

ZADANIE VIII (0 – 5 p.)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

ZADANIE IX (0 – 10 p.)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....
6. ....
7. ....
8. ....
9. ....
10. ....

ZADANIE X (0 – 5 p.)

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

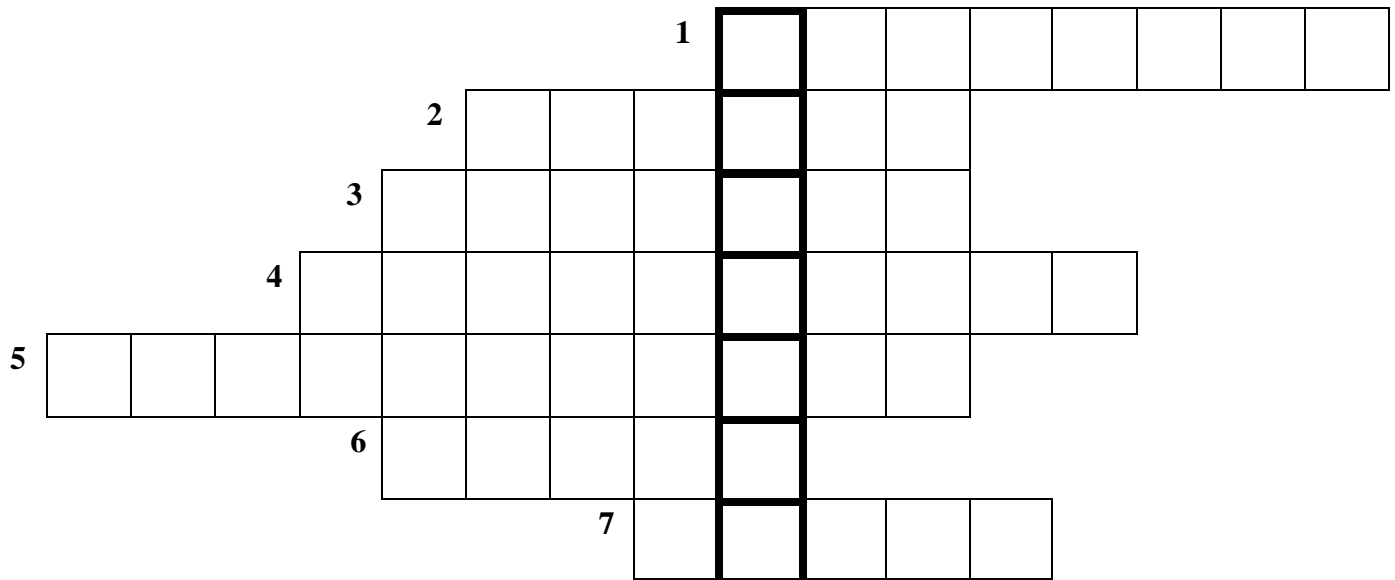
ZADANIE XI (0 – 6 p.)

KRÓL	DYNASTIA PIASTÓW	DYNASTIA JAGIELLONÓW	KRÓLOWIE ELEKCYJNI
PIERWSZY			
OSTATNI			

ZADANIE XII (0 – 6 p.)

WYDARZENIE PRZED	ROZBIÓR	WYDARZENIE PO
	PIERWSZY	
	DRUGI	
	TRZECI	

ZADANIE XIII (0 – 7 p.)

ZADANIE XIV (0 – 5 p.)

Elżbieta była ..... Władysława Łokietka.

Ludwik Węgierski był ..... Kazimierza Wielkiego.

Karol Robert był ..... Kazimierza Wielkiego.

Jadwiga była ..... Elżbiety.

Władysław Łokietek był ..... Karola Roberta.

ZADANIE XV (0 – 4 p.)

URZĘDNIK	1	2	3	4
LITERA				

ZADANIE XVI (0 – 4 p.)

- Kraków - .....
- Warszawa - .....

1. ....

2. ....

ZADANIE XVII (0 – 3 p.)

A .....

B. ....

C. ....